

সাপ্তাহিক পুর্ণিমা ১৯৮
WEEKLY BOOKLET-188

(আমীরে আছলে সুন্নাত হৃষি প্রতিষ্ঠান এর পিষিত কিতাব
“নেকীর সাওয়াত” থেকে নেয়া বিষয়বস্তুর ৭ম অংশ)

আত্মায়দের মাথে মদাচরণ

ঢেঢে

শায়খে তরীকত, আমীরে আছলে সুন্নাত,
দা'ওয়াতে ইসলামীর প্রতিষ্ঠাতা হ্যরত আল্লামা মাওলানা আবু বিলাল

মুহাম্মদ ইলইয়াজ আভার কাদৰী রঘৰী

খালেক খালেক

ଆତୀୟଦେଶ୍ୟ ମାଥେ ସଦାଚରଣ

ରାସୁଲୁହାହ ଇରଶାଦ କରେନ: “ତୋମରା ସେଥାନେଇ ଥାକ ଆମାର ଉପର ଦରଜୁଦେ ପାକ ପଡ଼, କେନନା ତୋମାଦେର ଦରଜ ଆମାର ନିକଟ ପୌଛେ ଥାକେ ।” (ତାବାରାନୀ)

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالصَّلٰوةُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ ط

أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ ط إِسْمُ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ط

ଏ ବିଷୟବନ୍ଧୁ “ନେକୀର ଦାଓସାତ” କିତାବେର ୧୨୯-୧୪୨ ପୃଷ୍ଠା ଥେକେ ନେଇ ହେଯାଇଛେ

ଆତୀୟଦେଶ୍ୟ ମାଥେ ସଦାଚରଣ

ଆତୀୟଦେଶ୍ୟ ଦୋଧ୍ୟା

ହେ ମୁଖ୍ୟକାର ପ୍ରତିପାଳକ! ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି “ଆତୀୟଦେର ସାଥେ ସଦାଚରଣ” ପୁଣିକାଟି ପାଠ କରେ ବା ଶୁଣେ ନିବେ, ତାକେ ଓ ତାର ସକଳ ବଂଶଧରକେ ହଜ୍ର, ମଦୀନା ଶରୀଫେ ଆଦର ସହକାରେ ହାଜେରୀ, ପ୍ରିୟ ନବୀ ﷺ ଏର ଜଲଓସାତେ ଶାହାଦାତ ଏବଂ ଜାଗାତୁଲ ଫେରଦୌସେ ବିନା ହିସାବେ ପ୍ରବେଶ କରାର ତାଓଫିକ ଦାନ କରୋ ।

أَمِينٍ بِحِجَّةِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ଦରଜ ଶରୀଫେର ଫୟିଲତ

ଆଲ୍ଲାହ ପାକେର ସର୍ବଶେଷ ନବୀ, ହୃଦୟର **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ** ଇରଶାଦ କରେନ: “ନିଃସନ୍ଦେହେ କିଯାମତେର ଦିନ ଲୋକଦେର ମଧ୍ୟେ ଆମାର ନିକଟତମ ବ୍ୟକ୍ତି ସେଇ ହବେ, ଯେ ଆମାର ପ୍ରତି ସବଚେଯେ ବେଶି ଦରଜ ପ୍ରେରଣ କରେଛେ ।” (ତିରମିଯୀ, ୨ୟ ଖତ, ୨୭ ପୃଷ୍ଠା, ହାଦୀସ: ୪୮୪)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

ରାସୁଲୁଲ୍ଲାହ ﷺ ଇରଶାଦ କରେନ: “କିଯାମତେ ଦିନ ଆମାର ନିକଟତମ ବ୍ୟକ୍ତି ସେଇ ହେ,
ଯେ ଦୁନିଆୟ ଆମାର ଉପର ଅଧିକହାରେ ଦରଦ ଶରୀଫ ପଡ଼ିବେ ।” (ତିରମିରୀ ଓ କାନ୍ୟଳ ଉମାଲ)

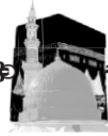
ଯେଖାନେ ଆତୀୟତାର ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ନକାରୀ ବିଦ୍ୟମାନ ଥାକବେ ସେଖାନେ ଆଲ୍ଲାହର ରହମତ ନାଫିଲ ହ୍ୟ ନା

‘ତାବାରାନୀ’ତେ ହ୍ୟରତ ସାଯିଦୁନା ଆମାଶ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ
ହତେ ବର୍ଣ୍ଣିତ: ‘ହ୍ୟରତ ସାଯିଦୁନା ଆବଦୁଲ୍ଲାହ ଇବନେ ମାସୁଉଦ
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ଭୋରେ ଏକବାର ମଜଲିସେ ଉପସ୍ଥିତ ଛିଲେନ । ତିନି
ବଲେନ: ଆମି ଆତୀୟତାର ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ନକାରୀକେ ଆଲ୍ଲାହ ପାକେର
ଶପଥ ଦିଚ୍ଛି, ତାରା ଯେନ ଏଖାନ ଥେକେ ଉଠେ ଯାଯ, ଯାତେ ଆମରା
ଆଲ୍ଲାହ ପାକେର ଦରବାରେ ମାଗଫିରାତେର ଦୋଯା କରତେ ପାରି ।
କେନନା, ଆତୀୟତାର ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ନକାରୀର ଜନ୍ୟ ଆସମାନେର
ଦରଜାଗୁଲୋ ବନ୍ଧ ଥାକେ । (ଅର୍ଥାତ୍ ଯେ ଯଦି ଏଖାନେ ଉପସ୍ଥିତ
ଥାକେ, ତାହଲେ ରହମତ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣବେ ନା ଆର ଆମାଦେର ଦୋଯା
କବୁଳ ହବେ ନା) ।’ (ଆଲ ମୁଜାମୁଲ କବୀର, ୯ମ ଖତ, ୧୫୮ ପୃଷ୍ଠା, ସଂଖ୍ୟା: ୮୭୯୩)

ଆତୀୟତାର ସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷାର ୭ଟି ମାଦାନୀ ଫୁଲ

ଦା’ଓୟାତେ ଇସଲାମୀର ପ୍ରକାଶନା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମାକତାବାତୁଲ
ମଦୀନା କର୍ତ୍ତକ ପ୍ରକାଶିତ ୧୧୯୭ ପୃଷ୍ଠା ସମ୍ବଲିତ ‘ବାହାରେ
ଶରୀୟାତ’ କିତାବେର ୩ୟ ଖନ୍ଦେର ୫୫୯ ଥେକେ ୫୬୦ ପୃଷ୍ଠା ହତେ
୭ଟି ମାଦାନୀ ଫୁଲ ଗ୍ରହଣ କରେ ନିନ ।

ରାସୁଲୁହାହ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଆମାର ଉପର ଅଧିକ ହାରେ ଦରନେ ପାକ ପାଠ କରୋ, ନିଃସନ୍ଦେହେ ଏଟା ତୋମାଦେର ଜନ୍ୟ ପବିତ୍ରତା ।” (ଆବ ଇଯାଲା)

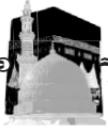
୧. କୋନ୍ ଆତ୍ମୀୟର ସାଥେ କିର୍ତ୍ତନ ଆଚରଣ କରବେନ

ହାଦୀସ ଶରୀଫଙ୍ଗଲୋତେ ସାଧାରଣତ: ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନେର ସାଥେ ସନ୍ଦ୍ୟବହାର ବଜାୟ ରାଖା ସମ୍ପର୍କେ ଆଦେଶ ପାଓଯା ଯାଯା । କୁରାନ ଶରୀଫେ ସାଧାରଣ ଭାବେ (ଅର୍ଥାତ୍ ଶତହିନଭାବେ) ‘ଘବିଲ କୁରବା’ ଅର୍ଥାତ୍ ନିକଟାତ୍ମୀୟ ବଳା ହୁଅଛେ । କିନ୍ତୁ ଏ ବିଷୟଟି ଜରଞ୍ଜରୀ ଯେ, ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନେର ମଧ୍ୟେ ଯେହେତୁ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ମାନୁଷ ରୁଅଛେ, ତାଇ ସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷାର କ୍ଷେତ୍ରେ ଭିନ୍ନତା ହୁଏ ଥାକେ । ପିତା-ମାତାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅନ୍ୟାନ୍ୟଦେର ତୁଳନାଯ ଅଧିକ । ତାଦେର ପରବର୍ତ୍ତୀତେ ‘ଯୁ ରେହେମ ମୁହରିମ’ଦେର ମର୍ଯ୍ୟାଦା (ଅର୍ଥାତ୍ ସେବ ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନ ସମ୍ପର୍କରେ କାରଣେ, ଯାଦେର ସାଥେ ବିଯେ କରା ସବ ସମୟେର ଜନ୍ୟ ହାରାମ) । ତାଦେର ପରବର୍ତ୍ତୀତେ ବାକି ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନଦେର ନୈକଟ୍ୟଶୀଳଗଣେର ପର୍ଯ୍ୟାଯକ୍ରମେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ ମର୍ଯ୍ୟାଦା । (ଦୁରକ୍ଳମ ମୁଖତାର, ୧୯ ଖତ, ୬୭୮ ପୃଷ୍ଠା)

୨. ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନେର ସାଥେ ଆଚରଣେର ଧରନ

ଆତ୍ମୀୟତାର ସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷା କରାର ବିଭିନ୍ନ ଧରନ ରୁଅଛେ । ତାଦେରକେ ହାଦିୟା-ତୋହଫା ଦେଯା ଏବଂ କୋନୋ ବ୍ୟାପାରେ ଯଦି ଆପନାଦେର ପ୍ରୟୋଜନୀୟତା ଅନୁଭବ କରେ ତାହାରେ କାଜେ

ରାସୁଲୁହାହ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଯେ ସ୍ୱକ୍ଷିତ ଆମାର ଉପର ଏକବାର ଦରଦ ଶରୀଫ ପଡ଼େ,
ଆହାହ ପାକ ତାର ଉପର ଦଶଟି ରହମତ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ କରେନ ।” (ମୁସଲିମ ଶରୀଫ)

ତାଦେର ସାହାଯ୍ୟ କରା । ତାଦେର ସାଲାମ ଦେଓଯା । ତାଦେର
ସାକ୍ଷାତେ ଗମନ କରା । ତାଦେର ସାଥେ ଉଠା-ବସା କରା । ତାଦେର
ସାଥେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ବଲା । ତାଦେର ସାଥେ ଦୟା, ଭାଲବାସା ଓ ନ୍ୟତା
ପ୍ରଦଶନ କରା । (ଦୂରର, ୧ମ ଖତ, ୩୨୩ ପୃଷ୍ଠା)

୩. ପ୍ରବାସୀ ହୟେ ଥାକଲେ ଚିଠି ପ୍ରେରଣ କରବେ

ସେ ଯଦି ପ୍ରବାସୀ ହୟେ ଥାକେ, ତାହଲେ ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନଦେର
ନିକଟ ଚିଠି ପ୍ରେରଣ କରବେ । ତାଦେର ସାଥେ ଚିଠି-ପତ୍ରେର ଲେନଦେନ
ଅବ୍ୟାହତ ରାଖବେ ଯେନ ସମ୍ପର୍କ ହୀନତା ସୃଷ୍ଟି ନା ହୟ । ସମ୍ଭବ ହଲେ
ଦେଶେ ଆସବେ । ଆର ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନର ସାଥେ ସମ୍ପର୍କ ତାଜା
କରେ ନିବେ । ଏଭାବେ କରଲେ ଭାଲବାସା ବୃଦ୍ଧି ପାବେ । (ରଦ୍ଦୁଳ ମୁଖତାର,
୯ମ ଖତ, ୬୭୮ ପୃଷ୍ଠା) (ଫୋନ ବା ଇନ୍ଟାରନେଟେର ମାଧ୍ୟମେ ଯୋଗାଯୋଗ
ରକ୍ଷା କରାଓ ଉପକାର ଦେଯ) ।

୪. ବିଦେଶେ ଥାକା ଅବସ୍ଥାଯ ପିତା-ମାତା

ଆହାନ କରଲେ ଆସତେ ହବେ

ସେ ଯଦି ବିଦେଶେ ଥାକେ, ଆର ଏଦିକେ ଦେଶ ହତେ ଯଦି
ତାର ପିତା-ମାତା ତାକେ ଦେଶେ ଆସତେ ବଲେନ, ତାହଲେ
ଆସତେଇ ହବେ । ଚିଠି ଲିଖେ ଜବାବ ଦେଓଯା ଯଥେଷ୍ଟ ହବେ ନା ।

ଆତ୍ମାଯିଦେୟ ମାଥେ ମଦାଚୁଣୁ

ରାସୁଲୁଲ୍ଲାହ ﷺ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆମାର ଉପର ଦରନ ଶରୀଫ ପାଠ କରା
ଭୁଲେ ଗେଲ, ସେ ଜାହାତେର ରାତ୍ତ ଭୁଲେ ଗେଲ ।” (ତାବାରାନୀ)

ଏମନିଭାବେ ମାତାପିତାର ଯଦି ତାର ସେବା ନେୟାର ପ୍ରୟୋଜନ ଦେଖା
ଦେଯ, ତାହଲେ ବିଦେଶ ଥେକେ ଚଲେ ଏସେ ତାଦେର ସେବା କରବେ ।
ପିତାର ପରବର୍ତ୍ତୀତେ ଦାଦା ଓ ବଡ଼ ଭାଇୟେର ସ୍ଥାନ । କାରଣ, ବଡ଼
ଭାଇ ପିତାର ସ୍ଥାନେ । ବଡ଼ ବୋନ, ଖାଲା ମାୟେର ସ୍ଥାନେ । କୋନ
କୋନ ଓଳାମାୟେ କେରାମ ଚାଚାକେ ପିତାର ମତୋ ବଲେଛେନ, ଆର
ହାଦୀସ ଶରୀଫ ହଲୋ: ﴿عَمَّ الرَّجُلِ صَنُوْأَبِيْهِ﴾ ଅର୍ଥାତ୍ ‘ମାନୁଷେର ଚାଚା
ପିତାର ମତୋଇ ହେଁ ଥାକେ ।’ ଏ ଥେକେଓ ତାଦେର କଥାର ପ୍ରମାଣ
ମିଲେ । ତାଦେର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟଦେର କାହେ ଚିଠି ବା ଉପହାର
ସାମଗ୍ରୀ ପାଠାନୋଇ ଯଥେଷ୍ଟ । (ରଦ୍ଦୁଲ ମୁହତାର, ୯୮ ଖତ, ୬୭୮ ପୃଷ୍ଠା)

୫. କୋନ କୋନ ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନେର ସାଥେ କଥନ କଥନ ସାକ୍ଷାତ୍ କରବେନ

ବିରତି ଦିଯେ ଦିଯେ ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନେର ସାଥେ ସାକ୍ଷାତ୍
କରତେ ଥାକବେନ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏକଦିନ ସାକ୍ଷାତେ ଯାବେନ, ଆର ପରେର
ଦିନ ଯାବେନ ନା । ଏଭାବେ ଯାତାଯାତ ରାଖବେନ । କେନନା, ଏତେ
କରେ ଭାଲବାସା ବୃଦ୍ଧି ପାଯ । ବରଂ କାହେର ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନେର
ସାଥେ ପ୍ରତି ଜୁମାବାରେ ସାକ୍ଷାତ କରବେନ । କିଂବା ମାସେ ଏକବାର
କରେ, ଆର ଏକବିଦ୍ଵା ହତେ ହବେ ବଂଶେର ସକଳକେ, ଯତଦିନ

ଆତ୍ମାଧୟଦେୟ ମାଥେ ମଦାଚୟନ

୬

ରାସୁଲୁଲ୍ଲାହ ﷺ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜୁମାର ଦିନ ଆମାର ଉପର ଦରଦ ଶରୀଫ ପଡ଼ିବେ କିଯାମତର ଦିନ ଆମି ତାର ଜନ୍ୟ ସୁପାରିଶ କରିବ ।” (କାନ୍ଯଳ ଉମାଳ)

ହକେର ଉପର ଥାକବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟଦେର ସାଥେ ମୋକାବେଲାୟ ଓ ହକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାୟ ଏକ୍ୟବନ୍ଦ ହୟେ କାଜ କରବେ । (ଦୁରର, ୧ୟ ଖତ, ୩୨୩ ପୃଷ୍ଠା)

୬. ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନ କୋନୋ ପ୍ରୋଜନ ଦେଖାଲେ ତା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରେ ଦେଓଯା ଗୁନାତ୍

ଆପନ କୋନୋ ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନ ସଖନ ଆପନାର କାଛେ କୋନୋ ପ୍ରୋଜନ ଦେଖାଯ ତାହଲେ ଆପନି ତାର ଅଭାବ ପୂରଣ କରେ ଦିବେନ । ତାକେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରେ ଦେଓଯା ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ କରାର ନାମାନ୍ତର । (ଆଶ୍ରମ) (ମନେ ରାଖିବେନ! ଆତ୍ମୀୟତାର ସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷା କରା ଓ ଯାଜିବ, ଆର ଛିନ୍ କରା ହାରାମ ଏବଂ ଜାହାନାମେ ନିଯେ ଯାଓଯାର ମତୋ କାଜ)

୭. ଆତ୍ମୀୟତାର ସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷା କରାର ଅର୍ଥି ହଲୋ, ସେ ଭଙ୍ଗ କରନ୍ତୁ ଆପନି ଜୁଡ଼ିବେନ

ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନଦେର ସାଥେ ଉତ୍ତମ ଆଚରଣ କରାର ନାମ ଏଟା ନୟ ଯେ, ସେ ଉତ୍ତମ ଆଚରଣ କରଲେ ଆପନିଓ କରିବେନ । ଏ ତୋ ମୂଲତଃ ଅଦଳ-ବଦଳଇ । ସେ ତୋମାର କାଛେ କିଛୁ ପାଠିଯେ ଦିଲ, ତୁମିଓ ତା ତାକେ ଦିଯେ ଦିଲେ । ସେ ତୋମାର କାଛେ ଏଲୋ ବଲେ ତୁମି ତାର କାଛେ ଗେଲେ । ବାସ୍ତବେ ଆତ୍ମୀୟତାର ସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷା

୬

রাসুলুল্লাহ ﷺ ইরশাদ করেন: “কিয়ামতের দিন আমার নিকটতম ব্যক্তি সেই হবে, যে দুনিয়ায় আমার উপর অধিকহারে দরদ শরীফ পড়বে।” (তিরমিয়ী ও কানযুল উমাল)

করা মানে হলো সে সম্পর্ক ভঙ্গ করণ্ক, আপনি কিন্তু জুড়তে থাকবেন। সে আপনার কাছ হতে সরে যেতে চায়, আপনাকে পাশে রাখতে চায় না, আপনি কিন্তু তার সাথে আত্মীয়তার হকের খেয়াল রাখবেন। (রদ্দুল মুহতার, ৯ম খন্ড, ৬৭৮ পৃষ্ঠা)

ভাল ধারণা করার পদ্ধতি

স্বিয় ইসলামী ভাইয়েরা! উল্লেখিত ৭টি মাদানী ফুল খুবই মনোযোগ দেওয়ার মতো। বিশেষ করে সপ্তম মাদানী ফুলটি যাতে অদল-বদলের কথা উল্লেখ রয়েছে সেটির ব্যাপারে আবেদন যে, আজকাল সাধারণতঃ এই অদল-বদলই হচ্ছে। এক আত্মীয় যদি তাকে বি঱়তে দাওয়াত দিয়ে থাকে, তখনই সেও তাকে দাওয়াত দেয়। সে না দিলে এও দেয় না। এ যদি ওদের কয়েকজনকে দাওয়াত দেয়, পক্ষান্তরে সে যদি তাদের কম সদস্যকে দাওয়াত দেয়, তাহলে ঠিকমত নোটিশ দিয়ে দেয়, খুব বদলাম ও গীবত ইত্যাদি করা হয়ে থাকে। অনুরূপ যে আত্মীয় তাদের এখানে কোনো অনুষ্ঠানে শরীক না হয়ে থাকে তাহলে সে তার কোনো অনুষ্ঠানে যাওয়াই বন্ধ করে দেয়, আর এতে করে

ରାସୁଲୁଲ୍ଲାହ ﷺ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଆମାର ଉପର ଅଧିକ ହାରେ ଦରଦେ ପାକ ପାଠ କରୋ,
ନିଃସମ୍ବେଦେ ଏଟୋ ତୋମାଦେର ଜନ୍ୟ ପବିତ୍ରତା ।” (ଆର ଇଯାଲା)

ଅନେକ ଦୂରତ୍ଵେର ସୃଷ୍ଟି ହୟ । ଅଥଚ କେଉଁ ଆମାଦେର ଦାଓୟାତେ
ଉପସ୍ଥିତ ନା ହଲେ ତାର ବ୍ୟାପାରେ ଭାଲ ଧାରଣା କରାର କରେକଟି
ଦିକ ଥାକତେ ପାରେ । ସେମନ: ମନେ କରତେ ପାରେନ, ସେ ହୟତ
ଅସୁଞ୍ଗ ହୟେ ଗେଛେ, ଭୁଲେ ଗେଛେ, ଜରୁରୀ କାଜେ ଆଟକା ପଡ଼େ
ଗେଛେ, କୋନୋ କଠିନ ବାଧ୍ୟବାଧକତାୟ ପଡ଼େଛେ ଯା ତିନି ବଲତେ
ପାରଛେନ ନା ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି । ସେ ତାର ଅନୁପସ୍ଥିତିର କାରଣ
ବଲୁକ ବା ନା ବଲୁକ ଆମାଦେର ଉଚିତ, ତାର ପ୍ରତି ଭାଲ ଧାରଣା
ରେଖେ ସାଓୟାବ ଅର୍ଜନ କରା, ଆର ଜାନ୍ମାତେ ଯାଓୟାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
କରତେ ଥାକା । ସେମନ; ମଦୀନାର ତାଜେଦାର, ଭୟର ପୁରନୂର, ନବୀ
କରୀମ حُسْنُ الْقَلِّ مِنْ حُسْنِ الْعِبَادَةِ ଇରଶାଦ କରେନ: صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
ଅର୍ଥାତ୍ “ଭାଲ ଧାରଣା ଏକଟି ଉତ୍ତମ ଇବାଦତ ।” (ଆର ଦାଉଁ, ୪୬ ଖତ,
୩୮୮ ପୃଷ୍ଠା, ହାଦୀସ: ୪୯୯୩) ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମୁଫାସସିର ହାକିମୁଲ ଉମ୍ମତ ହୟରତ
ମୁଫତି ଆହମଦ ଇଯାର ଖାନ୍ ଉତ୍ତମ ହାଦୀସେ ପାକେର
କରେକଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରତେ ଗିଯେ ଲିଖେଛେନ: ମୁସଲମାନଦେର
ବ୍ୟାପାରେ ଭାଲ ଧାରଣା ରାଖା, ତାଦେର ପ୍ରତି ମନ୍ଦ ଧାରଣା ପୋଷଣ
ନା କରା ଏଗୁଳୋତେ ଉତ୍ତମ ଇବାଦତେର ପର୍ଯ୍ୟାୟଭୂତ ।

(ମିରାତୁଲ ମାନାଜିହ, ୬୭ ଖତ, ୬୨୧ ପୃଷ୍ଠା)

ରାସୁଲୁଲ୍ଲାହ ﷺ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଆମାର ଉପର ଅଧିକ ହାରେ ଦରନ୍ଦେ ପାକ ପାଠ କରୋ,
ନିଃସମ୍ବେଦେହେ ଏଟୋ ତୋମାଦେର ଜନ୍ୟ ପବିତ୍ରତା ।” (ଆର ଇଯାଲା)

ଜାଗ୍ରାତେର ପ୍ରାସାଦ ତାରଇ ମିଳବେ, ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି

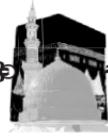
ଯଦି ମେନେ ନେଓଯା ଯାଇ, ଆମାଦେର ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନ
ଅଲସତାର କାରଣେ ବା ଅନ୍ୟ ଯେ କୋନୋ କାରଣେ ଜେନେ-ବୁଝେ
ଆମାଦେର ଏଖାନେ ଆସିଲୋନା, ଆମାଦେରକେ ତାଦେର କାହେ
ଦାୟାତ ଦିଲୋନା, ବରଂ ସେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଆମାଦେର ସାଥେ ମନ୍ଦ
ଆଚରଣ କରେଛେ, ତା ସନ୍ତୋଷ ଉଦାରତାର ସାଥେ ତାର ସାଥେ ସନ୍ତୋଷ
ରାଖା ଦରକାର । ହ୍ୟରତ ସାଯିଦୁନା ଉବାଇ ବିନ କାଆବ رضي الله عنه
ହତେ ବର୍ଣ୍ଣିତ, ନବୀ କରୀମ صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଯେ
ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ପଛନ୍ଦ କରେ ଯେ, ତାର ଜନ୍ୟ ଜାଗ୍ରାତେ ପ୍ରାସାଦ ତୈରି
କରା ହୋକ ଏବଂ ତାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବୃଦ୍ଧି କରା ହୋକ ତବେ ତାର
ଉଚିତ, ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ତାର ଉପର ଅତ୍ୟାଚାର କରେ ତାକେ କ୍ଷମା କରେ
ଦେଓଯା । ଆର ଯେ ତାକେ ବନ୍ଧିତ କରେ ସେ ତାକେ ଦାନ କରା । ଯେ
ତାର ସାଥେ ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ନ କରେ, ସେ ତାର ସାଥେ ସମ୍ପର୍କ ବଜାଯ
ରାଖା ।” (ଆଲ ମୁସାଦିରିକ ଲିଲ ହାକିମ, ୩ୟ ଖତ, ୧୨ ପୃଷ୍ଠା, ହାଦୀସ: ୩୨୧୫)

ଶକ୍ତି ଗୋପନକାରୀ ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନଦେରକେ ସଦକା ଦେଓଯା ସର୍ବୋତ୍ତମ କାଜ

କେଉଁ ଆମାଦେର ସାଥେ ଉତ୍ସମ ଆଚରଣ କରନ୍ତକ ବା ନା
କରନ୍ତକ ଆମାଦେର ପକ୍ଷ ଥେକେ ଉତ୍ସମ ଆଚରଣ ଅବ୍ୟାହତ ରାଖା

ରାସୁଲୁଲ୍ଲାହ ﷺ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆମାର ଉପର ଏକବାର ଦରଦ ଶରୀଫ ପଡ଼େ,
ଆହ୍ଵାହ ପାକ ତାର ଉପର ଦଶାଟି ରହମତ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ କରେନ ।” (ମୁସଲିମ ଶରୀଫ)

ଉଚିତ । ମୁସନାଦେ ଇମାମ ଆହମଦର ହାଦୀସ ଶରୀଫେ ରଯେଛେ:
“إِنَّ أَفْضَلَ الصَّدَقَةِ عَلَى ذِي الرَّحْمَةِ الْكَاشِحِ” ଅର୍ଥାତ୍ ‘ନିଶ୍ଚଯ ଉତ୍ତମ
ସଦକା ହଲୋ ତା-ଇ, ଯା ଶକ୍ରତା ଗୋପନକାରୀ ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନକେ
ଦେଓଯା ହେଁ ଥାକେ ।’’

(ମୁସନଦେ ଇମାମ ଆହମଦ, ୯୮ ଖଣ୍ଡ, ୧୩୮ ପୃଷ୍ଠା, ହାଦୀସ: ୨୩୫୮୯)

ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନ ହତେ ସଖନ ମାରାତ୍ମକ କଷ୍ଟ ପେଯେ ଥାକେ

ଆମୀରଙ୍କ ମୁମିନୀନ ହ୍ୟରତ ସାଯିଦୁନା ଆବୁ ବକର
ସିଦ୍ଦିକ رضୀ اللେ ଉନ୍ହେ କେ ତାର ଖାଲାତ ଭାଇ ଅଭାବୀ, ମୁହାଜିର, ବଦରୀ
ସାହାବୀ ହ୍ୟରତ ସାଯିଦୁନା ମିସତାହ رضୀ اللେ ଉନ୍ହେ (ଯାଁର ବ୍ୟାଯ ତିନି
ନିର୍ବାହ କରନେ) ଖୁବହି ଦୁଃଖ ଦିଲେନ । ତା ହଲୋ, ତିନି
ଆମୀରଙ୍କ ମୁମିନୀନେର ପ୍ରିୟ କନ୍ୟା ଉମ୍ମୁଲ ମୁମିନୀନ ହ୍ୟରତ
ସାଯିଦାତୁନା ଆଯେଶା ସିଦ୍ଦିକା رضୀ ଲେ ଉନ୍ହେ ଏର ଉପର ଅପବାଦ
ଲେପନକାରୀଦେର ପକ୍ଷେ ଛିଲେନ (ତା ସୁଦୀର୍ଘ ଏକ ଘଟନା ଯାକେ
'ଇଫକେ ଆଯେଶା' ବଲା ହେଁ ଥାକେ । ଏର ଉପରେ ସାମନେ
ଆସଛେ) । ଏତେ ତିନି ତାକେ ଖରଚ ନା ଦେବାର କସମ କରେ
ଫେଳିଲେନ । ଏହି ଘଟନାକେ କେନ୍ଦ୍ର କରେ ୧୮ ପାରାର ସୂରା ନୂରେର
୨୨ ନମ୍ବର ଆୟାତଟି ନାଯିଲ ହ୍ୟ । ଆୟାତଟି ଶୁନୁନ:

ରାସ୍‌ଲୁଲ୍‌ହାତ୍ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆମାର ଉପର ଦରନ ଶରୀଫ ପାଠ କରା
ଭୁଲେ ଗେଲ, ସେ ଜାହାତେର ରାତ୍ତ ଭୁଲେ ଗେଲ ।” (ତାବାରାନୀ)

وَلَا يُأْتِلُ أُولُوا الْفَضْلِ
مِنْكُمْ وَالسَّعَةُ أَنْ يُؤْتَوْا
أُولَى الْقُرْبَى وَالْمُسْكِينُونَ
الْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَلَيُعْفُوا وَلَيُصْفَحُوا لَا
تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

କାନ୍ୟୁଲ ଈମାନ ଥେକେ ଅନୁବାଦ:
ଆର ତାରା ସେଇ ଶପଥ ନା କରେ
ଯାରା ତୋମାଦେର ମଧ୍ୟେ ମର୍ଯ୍ୟାଦାବାନ
ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟବାନ, ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ଵଜନ,
ମିସକିନ ଏବଂ ଆଲ୍ଲାହର ରାଜ୍ଞୀଯ
ହିଜରତକାରୀଦେର ପ୍ରଦାନ ନା
କରାର ଏବଂ ତାଦେର ଉଚିତ ସେଇ
କ୍ଷମା କରେ ଦେଇ ଏବଂ ଦୋଷ-କ୍ରତ୍ତି
ଉପେକ୍ଷା କରେ । ତୋମରା କି
ଏକଥା ପଛନ୍ଦ କର ନା ଯେ, ଆଲ୍ଲାହ
ତୋମାଦେରକେ କ୍ଷମା କରବେନ ଆର
ଆଲ୍ଲାହ କ୍ଷମାଶୀଳ ଦୟାଲୁ ।

ଆୟାତଟି ସଖନ ନବୀ କରୀମ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ପାଠ
କରଲେନ, ତଥନ ହ୍ୟରତ ଆବୁ ବକର ସିଦ୍ଧୀକ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ବଲଲେନ:
ଆମି ଅବଶ୍ୟଇ ବାସନା ରାଖି ଯେ, ଆଲ୍ଲାହ ପାକ ଆମାକେ କ୍ଷମା
କରେ ଦିକ, ଆର ଆମି ମିସ୍ତାହେର ସାଥେ ଯେ ଆଚରଣ କରତାମ,
ତା କଥନ୍ତି ବନ୍ଧ କରେ ଦେବ ନା । ଅତଏବ, ତିନି ତାର ଜନ୍ୟ
ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍-ସହ୍ୟୋଗିତାର ହାତ ପୁନରାୟ ଖୁଲେ ଦିଲେନ ।
ଆୟାତଟି ଦ୍ୱାରା ବୁଝା ଗେଲୋ, ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି କୋଣୋ ବିଷୟେ ଶପଥ

ରାସୁଲୁଲ୍ଲାହ ﷺ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜୁମାର ଦିନ ଆମାର ଉପର ଦରଦ ଶୀର୍ଫ ପଡ଼ିବେ
କିମ୍ବାମତେ ଦିନ ଆମି ତାର ଜନ୍ୟ ସ୍ମୃତିରିଶ କରବ ।” (କାନ୍ୟଲ ଉଦ୍‌ଧାର)

କରାର ପରେ ଯଥିନ ଜାନତେ ପାରେ ଯେ, ଏତେ ମଙ୍ଗଳ ନିହିତ
ରଯେଛେ, ତାହଲେ ତାର ଉଚିତ ସେ କାଜଟି କରା ଏବଂ କସମେର
କାଫକାରା ଦେଓୟା ସହିହ ହାଦୀସେ ଏମନଇ ଉଲ୍ଲେଖ ରଯେଛେ । ତିନି
ଆରାଓ ବଲେନ: ହ୍ୟରତ ଏ ଆୟାତ ଦ୍ୱାରା ସିନ୍ଦୀକେ ଆକବର
ରୂପୀଣ୍ଠାନ୍‌ତି ଏର ମହତ୍ୱ ପ୍ରମାଣିତ ହଲୋ । ଏର ମାଧ୍ୟମେ ତାଁର ମହତ୍ୱ ଓ
ଉଚ୍ଚ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପ୍ରକାଶ ପାଞ୍ଚେ ଯେ, ଆଲ୍ଲାହ ପାକ ତାଁକେ (କୁରାନୀରେ
ଆୟାତେ) ‘ଉଲୁଲ ଫ୍ୟଲ’ ମର୍ଯ୍ୟାଦାବାନ ବଲେ ଇରଶାଦ କରେଛେ ।

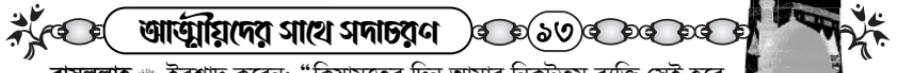
(ଖାୟାନ୍ତିନୁଲ ଇରଫାନ, ୫୬୩ ପୃଷ୍ଠା)

ଆଲ୍ଲାହ ପାକେର ରହମତ ତାଁର ଉପର ବର୍ଷିତ ହୋକ ଏବଂ
ତାଁର ସଦକାଯ ଆମାଦେର ବିନା ହିସାବେ କ୍ଷମା ହୋକ ।

أَمِينٌ بِجَاهِ الْتَّنَيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ବୟାଁ ହୋ କିସ ଜବାଁ ଛେ ମର୍ତ୍ତବା ସିନ୍ଦୀକେ ଆକବର କା
ହେ ଇଯାରେ ଗାର ମାହରୁବେ ଖୋଦା ସିନ୍ଦୀକେ ଆକବର କା ।
ମକାମେ ଥାବେ ରାହାତ ଚେଯନ ଛେ ଆରାମ କରନେ କୋ
ବନା ପେହଲୁଯେ ମାହରୁବେ ଖୋଦା ସିନ୍ଦୀକେ ଆକବର କା । (ସେଇକେ ନାଁତ)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

রাসুলুল্লাহ ﷺ ইরশাদ করেন: “কিয়ামতের দিন আমার নিকটতম ব্যক্তি সেই হবে, যে দুনিয়ায় আমার উপর অধিকহারে দরদ শরীর পড়বে।” (তিরমিয়ী ও কানযুল উমাল)

ରାସୁଲୁଲ୍ଲାହ ﷺ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଆମାର ଉପର ଅଧିକ ହାରେ ଦରନ୍ଦେ ପାକ ପାଠ କରୋ,
ନିଃସମ୍ବନ୍ଧେ ଏଟୋ ତୋମାଦେର ଜନ୍ୟ ପବିତ୍ରତା ।” (ଆର ଇଯାଲା)

ଗ୍ରହଣ କାଳେ ସାଧାରଣତଃ ପରମ୍ପରା ଡାନ ହାତ ମିଳାତୋ, ତାଇ
କସମକେ ଇଯାମୀନ ବଲା ହେଁ ଥାକେ । **يَبْرِيْه** ଶବ୍ଦଟି ଆବାର ‘ନୈ’
ଶବ୍ଦ ଥେକେ ନିର୍ଗତ ହେଁଛେ । ଏର ଅର୍ଥ ହଲୋ ବରକତ ଓ ଶକ୍ତି ।
କସମେ ଯେହେତୁ ଆଲ୍ଲାହ ପାକେର ବରକତପୂର୍ଣ୍ଣ ନାମଓ ବ୍ୟବହାର କରା
ହୟ, ଏବଂ ତା ଦ୍ୱାରା ନିଜେର ଉତ୍କିତେ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରା ହୟ, ତାଇ
ତାକେ ଇଯାମୀନ ବଲା ହୟ । ଅର୍ଥାତ୍ ବରକତ ଓ ଶକ୍ତିଶାଲୀ ଉତ୍କି ବା
କଥା । (ମିରଆତୁଲ ମାନଜିହ, ମେ ଖତ, ୧୯୪ ପୃଷ୍ଠା) ଶରୀୟାତେର ପରିଭାଷାଯ
ସେଇ ଚୁକ୍ତିକେଇ କସମ ବଲା ହୟ, ଯାର ମାଧ୍ୟମେ ଶପଥକାରୀ କୋନ
କାଜ କରା ବା ନା କରା ସମ୍ବନ୍ଧେ କଠିନ ଓ ପାକା ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ
କରେ । (ଦୂରରେ ମୁଖତାର, ୫ ଖତ, ୪୮୮ ପୃଷ୍ଠା) ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, କେଉ ବଲଲ:
‘ଆଲ୍ଲାହର କସମ, ଆମି ଆଗାମୀ କାଳ ତୋମାର ସବ ଦେନା
ପରିଶୋଧ କରେ ଦିବ’ -ତାହଲେ ଏଟି କସମ ।

କସମ ତିନ ପ୍ରକାର

କସମ ତିନ ପ୍ରକାର । ଯେମନ; ୧. ଲାଗ୍ଭ, ୨. ଗୁମୁସ୍ ଓ ୩.
ମୁନ୍ତାକ୍ରିଦ ।

୧. ଲାଗ୍ଭ ହଲୋ: ଅତୀତ କିଂବା ବର୍ତମାନ କୋନ ବିଷୟେ
ନିଜେର ଧାରଣାର (ଅର୍ଥାତ୍ ଭୁଲ ଧାରଣାର ବଶବତ୍ତୀ ହେଁ) ଶୁଦ୍ଧ ମନେ

ଆହ୍ୱାନଦେବୀ ମାଥେ କସମ୍ ପାରିବା

ରାସୁଲୁଲ୍ଲାହ ﷺ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆମାର ଉପର ଏକବାର ଦରଦ ଶରୀଫ ପଡ଼େ,
ଆହ୍ୱାନ ପାକ ତାର ଉପର ଦଶାଟି ରହମତ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ କରେନ ।” (ମୁସଲିମ ଶରୀଫ)

କରେ କସମ କରା, ଅଥଚ ସେଇ କଥା ବାନ୍ଧବତାର ବିପରୀତ ।
ଯେମନ: କୋନ ବ୍ୟକ୍ତି କସମ କରଲ, ‘ଆହ୍ୱାନ ପାକେର କସମ,
ଯାଯେଦ ଘରେ ନେଇ ।’ ତାର ଜାନା ମତେ ଯାଯେଦ ଘରେ ବିଦ୍ୟମାନ
ନେଇ । ସେ କିନ୍ତୁ ନିଜେର ଧାରଣା ଅନୁଯାୟୀ ସତ୍ୟ କସମହି କରେଛେ ।
ବାନ୍ଧବେ କିନ୍ତୁ ଯାଯେଦ ଘରେ ଛିଲ । ତାହଲେ ଏହି କସମଟିକେ ଲାଗ୍ଭ
ବଲା ହବେ । ଏ ଧରନେର କସମ କ୍ଷମାଯୋଗ୍ୟ । ଏହି କସମେର
କାଫ଼ଫାରା ଦିତେ ହବେ ନା ।

୨. ଗୁମୁସ ହଲୋ: ଅତୀତ କିଂବା ବର୍ତ୍ତମାନ କୋନ ବିଷୟେ
ଜେନେ-ବୁଝେ ମିଥ୍ୟା କସମ କରା । ଯେମନ, କେଉଁ କସମ କରଲ:
‘ଆହ୍ୱାନ ପାକେର କସମ, ଯାଯେଦ ଘରେ ଆଛେ ।’ ଅଥଚ ସେ ଜାନେ
ଯେ, ବାନ୍ଧବେ ଯାଯେଦ ଘରେ ନେଇ । ଏରାପ କସମ ଗୁମୁସ ନାମେ
ଅଭିହିତ ଆର ଶପଥକାରୀ ମାରାତ୍ମକ ଗୁନାହ୍ଗାର ହଲୋ । ତାର
ଉପର ଇଞ୍ଚେଗଫାର ଓ ତାଓବା କରା ଫରଜ । କିନ୍ତୁ କାଫ଼ଫାରା
ଦିତେ ହବେ ନା ।

୩. ମୁନାଫିଦ ହଲୋ: ଭବିଷ୍ୟତେର ଜନ୍ୟ କସମ କରା ।
ଯେମନ, କେଉଁ କସମ କରଲ, ‘ଆହ୍ୱାନ ପାକେର କସମ, ଆମି
ଆଗାମୀକାଳ ଅବଶ୍ୟକ ତୋମାଦେର ଘରେ ଆସବ ।’ କିନ୍ତୁ ସେଦିନ
ସେ ଏଲୋ ନା । ତାହଲେ ସେ କସମ ଭଙ୍ଗ କରଲ । ତାକେ କାଫ଼ଫାରା

ଆଞ୍ଜ୍ଞାଯିଦେୟ ମାଥେ ମଦାଚୟନ

୧୬

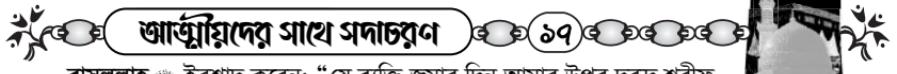
ରାସୁଲୁହାହ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଯେ ବାନ୍ଧି ଆମାର ଉପର ଦରଦ ଶରୀଫ ପାଠ କରା
ଭୁଲେ ଗେଲ, ସେ ଜାଗ୍ନାତେର ରାତ୍ରା ଭୁଲେ ଗେଲ ।” (ଆବାରାନୀ)

ଦିତେ ହବେ । ଆବାର କୋନ କୋନ କ୍ଷେତ୍ରେ ସେ ଗୁନାହ୍ଗାରଓ ସାବ୍ୟସ୍ତ
ହବେ । (ଫତୋଓସ୍ୟାଯେ ଆଲମଗିରୀ, ୨ୟ ଖତ, ୫୨ ପୃଷ୍ଠା)

ମୋଟକଥା ହଲୋ: ଶପଥକାରୀ ଯଦି ଅତୀତ ବିଂବା ବର୍ତମାନ
କାଳେର କୋନ ବିଷୟେ କସମ କରେ, ତାହଲେ ହୟତ ସେଇ କସମ
ସତ୍ୟ ହବେ, ନା ହୟ ମିଥ୍ୟା ହବେ । ସତ୍ୟ ହଲେ କୋନ ଅସୁବିଧା
ନେଇ । ମିଥ୍ୟା ହରେ ଥାକଲେ, ସେ ଯଦି ତା ସତ୍ୟ ଜେଣେ କରେ
ଥାକେ, ତାତେଓ କୋନ ଅସୁବିଧା ନାଇ । ଅର୍ଥାତ୍ ଗୁନାହ୍ତାଓ ନେଇ,
କାଫକାରାଓ ନେଇ । ଅବଶ୍ୟ ସେ ଯଦି ଆଗେ ଥେକେଇ ଜାନତ ଯେ,
ସେ ମିଥ୍ୟା କସମଟି କରଛେ, ତାହଲେ ସେ ଗୁନାହ୍ଗାର ହବେ ।
କିନ୍ତୁ କାଫକାରା ଦିତେ ହବେ ନା । ଆର ଯଦି ଭବିଷ୍ୟତେ କୋନ
କାଜ କରାର ବା ନା କରାର ଶପଥ କରଲ ତବେ ସେ ଯଦି କସମ ପୂର୍ଣ୍ଣ
କରେ ଦେଯ, ତାହଲେ ତୋ ଭାଲ କଥା । ଅନ୍ୟଥାଯ କାଫକାରା ଦିତେ
ହବେ । ଆବାର କ୍ଷେତ୍ର ବିଶେଷେ କସମ ଭଙ୍ଗ କରାର କାରଣେ
ଗୁନାହ୍ଗାରଓ ହବେ । (ଏହି ବିଷୟେ ସାମନେ ଆଲୋଚନା ହବେ) ।

ମିଥ୍ୟା କସମ କରା କବିରା ଗୁନାହ୍

ମଦୀନାର ତାଜେଦାର, ରାସୁଲଦେର ସରଦାର, ନବୀ କରୀମ
ଇରଶାଦ କରେନ: “ଆଲ୍‌ଲାହର ସାଥେ ଶିର୍କ କରା,

ରାସୁଲୁଲ୍ଲାହ ﷺ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜୁମାର ଦିନ ଆମାର ଉପର ଦରଦ ଶରୀଫ
ପଡ଼ିବେ କିଯାମତର ଦିନ ଆମି ତାର ଜନ୍ୟ ସୁପାରିଶ କରିବ ।” (କାନ୍ଯଳ ଉମାଳ)

ପିତା-ମାତାର ନାଫରମାନି କରା କାଉକେ ହତ୍ୟା କରା ଆର ମିଥ୍ୟା
କସମ କରା କବୀରା ଗୁଣାତ୍ ।” (ବୁଖାରୀ, ୪୪ ଖତ, ୨୯୫ ପୃଷ୍ଠା, ହାଦୀସ: ୬୬୭୦)

ସର୍ବପ୍ରଥମ ଶ୍ୟାତାନ ମିଥ୍ୟା ଶପଥ କରେଛିଲ

ହ୍ୟରତ ସାଯିଦୁନା ଆଦମ ଛଫିଉଲ୍ଲାହ ﷺ କେ
ସିଜଦା ନା କରାର କାରଣେଇ ଶ୍ୟାତାନ ଅଭିଶଙ୍ଗ ଓ ବିତାଡ଼ିତ
ହେୟେଛିଲ । ତାଇ ସେ ତାର (ଆଦମେର) କ୍ଷତି ସାଧନ କରାର ସୁଯୋଗ
ଖୁଜିଲ । ହ୍ୟରତ ସାଯିଦୁନା ଆଦମ ﷺ ଓ ହାଓୟା
ରତ୍ନ ଲାଲା ପାକ ଇରଶାଦ କରଲେନ: ‘ତୋମରା ଉଭୟେ
ଜାଗାତେ ଅବସ୍ଥାନ କରୋ । ଯା ଯା ଇଚ୍ଛା ହୟ ଆନନ୍ଦ ଭରେ ଖାଓ ।
କିନ୍ତୁ ଓହେ ବୃକ୍ଷଟିର ଦିକେ ଗମନ କରବେ ନା । ଶ୍ୟାତାନ କୋନଭାବେ
ଆଦମ ରତ୍ନ ଏର ନିକଟ ଏସେ ବଲଲ: ‘ଆମି କି ଆପନାଦେରକେ ‘ଶଜରେ ଖୁଲଦ’ଟି (ଚିରଜୀବି ହତେ
ପାରାର ବୃକ୍ଷଟି) ଦେଖିଯେ ଦିବ? ’ ହ୍ୟରତ ସାଯିଦୁନା ଆଦମ
ନିଷେଧ କରେ ଦିଲେନ । ଏବାର ଶ୍ୟାତାନ କସମ କରଲ:
‘ଆମି ଆପନାଦେର ହିତାକାଞ୍ଜୀ! ’ ତାରା (ଆଦମ ﷺ ଓ
ହାଓୟା ରତ୍ନ ଲାଲା) ମନେ କରଲେନ: ଆଲ୍ଲାହ ପାକେର ନାମେ ମିଥ୍ୟା
କସମ କେ କରତେ ପାରେ । ଏହି ଭେବେ ହ୍ୟରତ ସାଯିଦାତୁନା

ରାସୁଲୁହାହ ଇରଶାଦ କରେନ: “କିଆମତେ ଦିନ ଆମାର ନିକଟତମ ସ୍ଵର୍ଗ ସେଇ ହବେ, ଯେ ଦୁନିଆୟ ଆମାର ଉପର ଅଧିକହାରେ ଦରାଦ ଶରୀଫ ପଡ଼ବେ ।” (ଡିରମିଯୀ ଓ କାନ୍ୟୁଲ ଉମାଲ)

ହାଓୟା ତା ହତେ ସାମାନ୍ୟ ଖେଳେନ । ଅତଃପର ହ୍ୟରତ ଆଦମ ଛଫିଉଲାହ କେ ଖେତେ ଦିଲେନ । ତିନିଓ ଖେଯେ ନିଲେନ । (ତାଫ୍ସିରେ ଆବଦୁର ରାଜାକ, ୨ୟ ଖତ, ୭୬ ପୃଷ୍ଠା) ଯେମନ: ୮ମ ପାରାର ସୂରା ଆରାଫେର ୨୦ ଥେକେ ୨୧ ନମ୍ବର ଆଯାତେ ଇରଶାଦ ହଚ୍ଛେ:

فَوْسَوْسَ لَهُمَا الشَّيْطَنُ
 لِيُبَدِّلَ لَهُمَا مَا أُرِيَ
 عَنْهُمَا مِنْ سَوْا تِهْمَاءَ وَ
 قَالَ مَانَهُ كُنَّا رَبُّكُنَا
 عَنْ هُنْزِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا آنُ
 تَكُونُ نَّا مَلَكَيْنِ أَوْ
 تَكُونُ نَّا مِنَ الْخَلِدِيْنِ ॥
 وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي تَكُونَا
 لَيْنَ النُّصِحِيْنَ ॥

କାନ୍ୟୁଲ ଈମାନ ଥେକେ ଅନୁବାଦ:
 (୨୦) ଅତଃପର ଶୟତାନ ତାଦେର ମନେ ଏହି ଆଶଙ୍କା ସମ୍ବେଦନ କରିଲୋ ଯେ, ତାଦେର ସମ୍ମୁଖେ ଅନାବୃତ କରେ ଦେବେ ତାଦେର ଲଜ୍ଜାର ବଞ୍ଚିଗୁଲୋ, ଯା ତାଦେର ଥେକେ ଗୋପନ ଛିଲ ଏବଂ ବଲଲ, ତୋମାଦେରକେ ତୋମାଦେର ପ୍ରତିପାଳକ ଏହି ବୃକ୍ଷ ଥେକେ ଏହି ଜନ୍ୟ ନିମେଧ କରେଛେ ଯେ, ତୋମରା ଉଭୟେ ଫେରେଶତା ହେଁ ଯାବେ ଅଥବା ଚିରଜୀବି ହେଁ ଯାବେ । (୨୧) ଆର ତାଦେର ଉଭୟେର ନିକଟ ଶପଥ କରେ ବଲଲ, ‘ଆମି ତୋମାଦେର ଉଭୟେର ହିତାକାଞ୍ଜୀ ।

আল্লাহয়দের মাথে সদাচ্যুত

১৯

রাসুলুল্লাহ ﷺ ইরশাদ করেন: “আমার উপর অধিক হারে দরজে পাক পাঠ করো, নিঃসন্দেহে এটা তোমাদের জন্য পবিত্রতা।” (আর ইয়াচ)

সদরূল আফাজিল হ্যরত আল্লামা মাওলানা মুহাম্মদ
নঙ্গমুদীন মুরাদাবাদী رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ تাফসীরে খায়ায়িনুল ইরফানে
লিখেছেন: অর্থ এই যে, ইবলিস শয়তান মিথ্যা কসম করে
হ্যরত সায়িদুনা আদম عَلَيْهِ السَّلَام কে ধোকা দিয়েছিল, আর
সর্বপ্রথম মিথ্যা কসমকারী ছিল ইবলিসই। হ্যরত আদম
এর ধারণাতেও ছিল না যে, আল্লাহ পাকের নাম
নিয়ে কেউ মিথ্যা কসম খেতে পারে। তাই তিনি তার কথায়
বিশ্বাস করেছিলেন।

কারো হক নষ্ট করার উদ্দেশ্যে মিথ্যা শপথকারী জাহান্নামী

রাসুলে করীম, রউফুর রহীম صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ইরশাদ
করেন: “যে ব্যক্তি কসম করে কারো হক বিনষ্ট করে, আল্লাহ পাক তার জন্য জাহান্নাম অবধারিত করে দেন। আরজ করা হলো: ইয়া রাসুলুল্লাহ ! তা যদি নগণ্য বা স্বল্প জিনিসই হয়ে থাকে? ইরশাদ করলেন: যদিও পীলুর একটি ডালও হয়ে থাকে।” (মুসলিম, ৮২ পৃষ্ঠা, হাদীস: ২১৮) পীলু এক জাতীয় বৃক্ষ বিশেষ। এর ডাল ও শেঁকড় দিয়ে মিস্তওয়াক বানানো হয়।

রাসূলুল্লাহ ﷺ ইরশাদ করেন: “যে ব্যক্তি আমার উপর একবার দরদ শরীফ পড়ে,
আল্লাহ পাক তার উপর দশাটি রহমত অবতীর্ণ করেন।” (মুসলিম শরীফ)

মিথ্যা কসমকারী কিয়ামতের দিন হাত-পা কাটা অবস্থায় হবে

এক হাজরামী (ইয়ামেনের হাজরামওত নগরের বাসিন্দা) আর এক কিন্দী (কিন্দা সম্প্রদায়ের লোক) নবী করীম হ্যুর পুরনূর এর দরবারে ইয়ামেনের এক খন্ড জমি সংক্রান্ত বিরোধ নিয়ে হাজির হলো। হাজরামী লোকটি বলল: ইয়া রাসূলুল্লাহ ﷺ! আমার জমিটি এর পিতা ছিনিয়ে নিয়েছিল। এখন তা এই ব্যক্তিটির হাতে রয়েছে। এটা শুনে নবী করীম ﷺ জিজ্ঞাসা করলেন: তোমার কি কোন সাক্ষী আছে? সে বলল: নেই। কিন্তু আমি তার কাছ থেকে কসম নিব, সে আল্লাহ পাকের নামে কসম করে বলুক যে, যে জমিটি তার পিতা আমার কাছ থেকে ছিনিয়ে নিয়েছিল তা যে আমার সে বিষয়ে সে জানে না। কিন্দী লোকটি কসম করার জন্য প্রস্তুত হলো। এমন সময় নবী করীম ﷺ ইরশাদ করলেন: “যে ব্যক্তি (মিথ্যা) কসমের মাধ্যমে কারও সম্পদ দখল করবে, সে আল্লাহ পাকের দরবারে হাত-পা কাটা অবস্থায় উপস্থিত হবে। এই বাণীটি শুনে কিন্দীটি বলে দিলো: জমিটি তারই (হাজরামীরই)।” (সুনানে আবু দাউদ, ৩য় খন্ড, ২৯৮ পৃষ্ঠা, হাদীস: ৩২৪৪)

ରାସୁଲୁଲ୍ୟାହ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆମାର ଉପର ଦରଦ ଶରୀଫ ପାଠ କରା
ଭୁଲେ ଗେଲ, ସେ ଜାଗ୍ନାତେର ରାତ୍ରା ଭୁଲେ ଗେଲ ।” (ତାବାରାନୀ)

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମୁଫାସସିର, ହାକିମୁଲ ଉମ୍ମତ, ହ୍ୟରତ ମୁଫତି
ଆହମଦ ଇଯାର ଖାଁନ ଉକ୍ତ ହାଦୀସେର ଟୀକାଯ ଲିଖେନ:
 ! ଏହି ପ୍ରଭାବ ସେଇ ପବିତ୍ର ଫ୍ୟୋଜସମ୍ବନ୍ଧ ଜବାନେର । ମାତ୍ର
ଦୁଇଟି କଥାଯ କିନ୍ତୁ ଲୋକଟିର ମନେର ଅବହ୍ଳା ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୟେ
ଗେଲ, ଆର ସତ୍ୟ କଥା ବଲେ ଦିଯେ ଜମି ସମ୍ପର୍କେ ଦାବି ପ୍ରତ୍ୟାହାର
କରଲ । (ମିରଆତୁଲ ମାନାଜିହ, ୫ମ ଖଣ୍ଡ, ହାଦୀସ: ୪୦୩)

ସାତଟି ଜମିର ମାଲା

ଘୁଷେର ମାଧ୍ୟମେ ଅନ୍ୟେର ଜାୟଗାୟ ଅବୈଧ ଦଖଲ କରେ
ଘର-ବାଡ଼ି ନିର୍ମାଣକାରୀ ଲୋକେରା, ଅନ୍ୟେର ପକ୍ଷ ହତେ ଠିକାଯ ପ୍ରାପ୍ତ
ଫସଲୀ ଜମି-ଜମା ହତ୍କେପକାରୀ କୃଷକେରା ଏବଂ ଖେଯାନତକାରୀ
ଜମିଦାରେରା ଯେନ ତୃକ୍ଷଣାଂ ତାଓବା କରେ ନେଯ । ଯାଦେର ଯାଦେର
ହକ ବିନଷ୍ଟ କରେଛେ ବା ଦଖଲ କରେଛେ ସେଗୁଲୋ ଯେନ ଶୀଘ୍ର
ଫିରିଯେ ଦେଯ । କାରଣ, ମୁସଲିମ ଶରୀଫେ ମଦୀନାର ତାଜେଦାର,
ନବୀ କରୀମ, ଭୁବର ଇରଶାଦ କରେନ: “ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି
ଅନ୍ୟେର ଏକ ବିଘତ ପରିମାଣ ଜମିଓ ଅବୈଧ ପଞ୍ଚାଯ ଭୋଗ
କରବେ, କିଯାମତେର ଦିନ ତାର ଗଲାଯ ସାତ ଜମିର ମାଲା ପରିଯେ
ଦେଓଯା ହବେ ।” (ସହି ମୁସଲିମ, ୮୬୯ ପୃଷ୍ଠା, ହାଦୀସ: ୧୬୧୦)

ରାମଲୁହାହ ଇରଶାଦ କରେନ: “ତୋମରା ସେଥାନେଇ ଥାକ ଆମାର ଉପର ଦରକାଦେ ପାକ ପଡ଼, କେନନା ତୋମାଦେର ଦରକାଦ ଆମାର ନିକଟ ପୌଛେ ଥାକେ ।” (ତାବାରାନୀ)

ଜନସାଧାରଣେର ଗମନାଗମନେର ରାଷ୍ଟ୍ର ଶରୀୟାତେର ବିନା ଅନୁମତିତେ ସେରାଓ କରବେନ ନା

କେଉ କେଉ ସାଧାରଣ ଗମନାଗମନେର ରାଷ୍ଟ୍ର-ଘାଟ
ଶରୀୟାତେର ଅନୁମତି ବ୍ୟତୀତ ସେରାଓ କରେ ଥାକେ । ଯା
ଲୋକଜନେର ଭୋଗାନ୍ତିର କାରଣ ହୁଏ । ଏର କରେକଟି ଧରନ ହତେ
ପାରେ । ସେମନ: ୧. ଈଦୁଲ ଆୟହାର ଦିନଗୁଲୋକେ କୋରବାନୀର ପଣ୍ଡ
ବିକ୍ରି କରାର ଜନ୍ୟ, ଭାଡ଼ାଯ ରାଖାର ଜନ୍ୟ, କିଂବା ଜବାଇଁ କରାର
ଜନ୍ୟ କୋଥାଓ କୋଥାଓ ଅଯଥା ପୁରୋ ରାଷ୍ଟ୍ରାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରେ ।
୨. ଲୋକଜନେର କଷ୍ଟ ହୁଏ ଏମନ ପର୍ଯ୍ୟାୟେ ରାଷ୍ଟ୍ରାୟ ମୟଲା ଇତ୍ୟାଦି
ଫେଲେ । ଭବନ ନିର୍ମାଣ ଇତ୍ୟାଦିର ଜନ୍ୟ ଅଯଥା ଇଟ, ବାଲି, କଂକର
ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ତରପ କରେ ରାଖେ । ଏମନିଭାବେ ନିର୍ମାଣ କାଜ ଶେଷେ ବେଁଚେ
ଯାଓଯା ସାମଗ୍ରୀ ମାସେର ପର ମାସ ସେଥାନେ ଫେଲେ ରାଖା ହୁଏ ।
୩. ବିଯେ-ଶାଦୀତେ, ଭୋଜେର ଆୟୋଜନେ, କିଂବା ଯେ କୋନ
ଅନୁଷ୍ଠାନ ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ, ନିୟାୟ ଓ ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରାୟ
ଡେକ ପାକାନୋ ହେବେ ଥାକେ । ଏତ କରେ କଥନୋ କଥନୋ ମାଟି
ଗର୍ତ୍ତ ହେବେ ଯାଏ । ପରେ ତାତେ କାଦା ଓ ଦୁର୍ଗନ୍ଧମୟ ପାନି ଜମେ
ମଶା-ମାଛି ଇତ୍ୟାଦି ଜନ୍ୟାଯ । ଆର ରୋଗ ଛଡ଼ାଯ । ୪. ସାଧାରଣେର
ଗମନାଗମନେର ରାଷ୍ଟ୍ରାଙ୍ଗଲୋ ଖନନ କରା ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରୟୋଜନ ଶେଷ

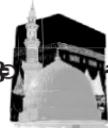

ରାସୁଲୁଲ୍ଲାହ ﷺ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜୁମାର ଦିନ ଆମାର ଉପର ଦରଦ ଶରୀଫ
ପଡ଼ିବେ କିୟାମତେର ଦିନ ଆମି ତାର ଜନ୍ୟ ସ୍ଵପାରିଶ କରବ ।” (କାନ୍ଯଲ ଉମାଲ)

ହେଁଯାର ପର ଭରେ ଦିଯେ ସମତଳ କରେ ଦେଓଯା ହୟ ନା ।
୫. ବସବାସେର ଜନ୍ୟ କିଂବା ବ୍ୟବସାର ଜନ୍ୟ ଅବୈଧ ହୃତକ୍ଷେପେ
ଜାଯଗା ଦଖଲ କରେ ନେୟ । ଏତେ କରେ ଲୋକଜନେର ରାନ୍ତା ଛୋଟ
ହୟେ ଯାଯ । ତାଦେର ଜନ୍ୟ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ।

ଦା'ଓୟାତେ ଇସଲାମୀର ପ୍ରକାଶନା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମାକତାବାତୁଲ
ମଦୀନା କର୍ତ୍ତକ ପ୍ରକାଶିତ ୮୫୩ ପୃଷ୍ଠା ସମ୍ବଲିତ ‘ଜାହାନାମ ମେଁ ଲେ
ଜାନେ ଓୟାଲେ ଆମାଲ’ ନାମକ କିତାବେର ୧ମ ଖଣ୍ଡେର ୮୧୬ ନମ୍ବର
ପୃଷ୍ଠାଯ ଇମାମ ଇବନେ ହାଜର ମଙ୍କୀ ଶାଫେୟୀ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ
କବିରା
ଶୁନାହ୍ ନମ୍ବର ୨୧୫-ତେ ଏହି କର୍ମକାନ୍ତକେ କବିରା ଶୁନାହ୍ ବଲେ
ଆଖ୍ୟ ଦିତେ ଗିଯେ ବଲେନ: ସାଧାରଣ ମାନୁଷେର ଗମନାଗମନେର
ରାନ୍ତାଯ ଶରୀୟାତ-ବିରଳ ଭାବେ ଅବୈଧ ହୃତକ୍ଷେପ କରା କିଂବା
ଏମନଭାବେ ଦଖଲ କରେ ରାଖା ବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ନେଓଯା ଯାତେ
ଲୋକଜନେର ଅସୁବିଧା ହୟ, ଏର କାରଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କରତେ ଗିଯେ ତିନି
ବଲେନ: ଏତେ କରେ ଲୋକଜନେର କ୍ଷତି, ଭୋଗାନ୍ତି ଏବଂ ଦୁର୍ଭୋଗ
ଦେୟା ହୟ । ନବୀ କରୀମ ﷺ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଯେ
ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟାଯଭାବେ ଏକ ବିଘତ ଜମି ନିଜେର ଆଯତ୍ତେ ନିଯେ
ନିଲୋ, କିୟାମତେର ଦିନ ସାତ ଜମି ହତେ ତତ୍ତୁକୁ ଅଂଶ ମାଲା
ବାନିଯେ ତାର ଗଲାଯ ପରିଯେ ଦେଓଯା ହବେ ।”

(ସହିହ ବୁଖାରୀ, ୨ୟ ଖନ୍ଦ, ୩୭୭ ପୃଷ୍ଠା, ହାଦୀସ: ୩୧୯୮)

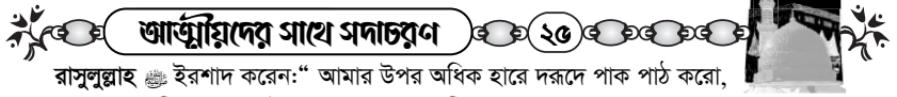

ରାସୁଲୁହାହ ﷺ ଇରଶାଦ କରେନ: “କିଯାମତେ ଦିନ ଆମାର ନିକଟତମ ସ୍ଥଳୀ ସେଇ ହବେ, ଯେ ଦୁନିଆର ଆମାର ଉପର ଅଧିକହାରେ ଦରନଦ ଶରୀଫ ପଡ଼ବେ ।” (ଡିରମିଯି ଓ କାନ୍ୟଲ ଉମାଲ)

ମିଥ୍ୟା କସମ ଘରକେ ଧ୍ୱଂସ କରେ ଦେୟ

ମିଥ୍ୟା କସମେର କ୍ଷତିସମୂହ ଉଲ୍ଲୋଖ କରତେ ଗିଯେ ଆମାର ଆଲା ହୟରତ ଇମାମେ ଆହ୍ଲେ ସୁନ୍ନାତ ମାଓଲାନା ଶାହ ଆହମଦ ରଧା ଖାଁନ رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ ବଲେଛେନ: ମିଥ୍ୟା କସମ ଘରକେ ଧ୍ୱଂସ କରେ ଦେୟ । (ଫତୋଓୟାଯେ ରୟବୀଯା, ୬୩ ଖତ, ୬୦୨ ପୃଷ୍ଠା) ଅନ୍ୟ ଏକ ଜାୟଗାଯ ଲିଖେନ: ମିଥ୍ୟା ଶପଥ ଆଗେର କଥାର ଉପର ଜେନେ ଶୁଣେ (ଅର୍ଥାତ୍ ଜେନେ ଶୁଣେ ଶପଥକାରୀର ଉପର ସଦିଓ) ଏର କୋନ କାଫ୍ଫାରା ନେଇ । (କିନ୍ତୁ) ତାର ଶାସ୍ତି ହଲୋ, ଜାହାନାମେର ଫୁଟନ୍ତ ସମୁଦ୍ରେ ନିମଜ୍ଜିତ କରା ହବେ । (ଫତୋଓୟାଯେ ରୟବୀଯା, ୧୩ ତମ ଖତ, ୬୧୧ ପୃଷ୍ଠା)

ପ୍ରିୟ ଇସଲାମୀ ଭାଇୟେରା! ଏକଟୁ ଭାବୁନ! ଯେ ଆହ୍ଲାହ ପାକ ଆମାଦେରକେ ସୃଷ୍ଟି କରେଛେ, ସମଗ୍ର ଜଗତ ସୃଷ୍ଟି କରେଛେ, ଯିନି ସବ କିଛୁ ସମ୍ପର୍କେ ଅବଗତ ରଯେଛେ, ଯାର କାଛେ କିଛୁଇ ଗୋପନ ନେଇ, ଏମନକି ଅନ୍ତରେର ଭାବଗୁଲୋଓ ଯିନି ଭାଲଭାବେ ଜାନେନ, ଯିନି ରହମାନ, ଯିନି ରହିମ, ଯିନି କାହାର, ଯିନି ଜାବାର ସେଇ ବିଶ୍ୱ-ପ୍ରତିପାଲକେର ନାମ ନିୟେ ମିଥ୍ୟା କସମ କରା କତ ବଡ଼ ମୁର୍ଦ୍ଦତା ହତେ ପାରେ! ତାଓ ଆବାର ଦୁନିଆବୀ କୋଣୋ ସାମୟିକ ସୁଖ-ଭୋଗ ଓ ତୁଚ୍ଛ ଉପକାର ପ୍ରାଣ୍ତିର ଜନ୍ୟଇ ।

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକରେ ମାଥେ ମଦାଚୁଣୁଗ

୨୫

ରାସୁଲୁଲ୍ଲାହ ﷺ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଆମାର ଉପର ଅଧିକ ହାରେ ଦରନ୍ଦେ ପାକ ପାଠ କରୋ,
ନିଃସମ୍ବଦେହେ ଏଟୋ ତୋମାଦେର ଜନ୍ୟ ପବିତ୍ରତା ।” (ଆର ଇଯାଲା)

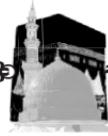
ଇହୁଦୀରା ରାସୁଲେର ଶାନ ଗୋପନ କରାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମିଥ୍ୟା ଶପଥ କରତେ

ଇହୁଦୀ ଧର୍ମ ଯାଜକ ଓ ତାଦେର ନେତା ଆବୁ ରାଫେ, କିନାନା
ବିନ ଆବିଲ ହୁକାଇକ, କାଆବ ବିନ ଆଶରାଫ, ହୁବାଇ ବିନ
ଆଖତାବ ପ୍ରମୂଖ ଆଲ୍ଲାହ ପାକେର ସେସବ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଗୁଲୋ ଗୋପନ
କରେ ଫେଲେଛିଲ, ନବୀ କରୀମ ﷺ ସମ୍ପର୍କେ ତାଓରାତ
ଶରୀଫେ ନେଓଯା ହରେଛିଲ । ଏଭାବେ ଯେ, ତାରା ସେଗୁଲୋ
ପରିବର୍ତ୍ତନ କରେ ଦିଯେଛିଲ ଏବଂ ତଦସ୍ତଳେ ନିଜେଦେର ପକ୍ଷ ଥେକେ
ତାଦେର ହାତେ ଅନ୍ୟ କିଛୁ ଲିଖେ ଦିଯେଛିଲ, ଆର ମିଥ୍ୟା କସମ
ଖେଯେ ଖେଯେ ବଲତ, ଏସବ ଆଲ୍ଲାହ ପାକେର ପକ୍ଷ ଥେକେ ନାଫିଲ
ହରେଛେ । ଏ ସବ ତାରା ତାଦେର ଦଲେର ମୁଖ୍ୟଦେର ପକ୍ଷ ହତେ ଘୁଷ ଓ
ସମ୍ପଦ ଉପାର୍ଜନେର ଜନ୍ୟଟି କରେଛିଲ ତାଦେର ସମ୍ପର୍କେ ଏହି
ଆୟାତେ ମୋବାରାକାଟି ନାଫିଲ ହ୍ୟ:

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ
وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ
لَا خَالَقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ

କାନ୍ୟୁଲ ଈମାନ ଥେକେ ଅନୁବାଦ:
ଏସବ ଲୋକ ଯାରା ଆଲ୍ଲାହର
ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଓ ନିଜେଦେର କସମେର
ବିପରୀତେ ତୁଚ୍ଛ ବିନିମୟ ଗ୍ରହଣ
କରେ, ଆଖିରାତେ ତାଦେର ଜନ୍ୟ
କୋନାହିଁ ଅଂଶ ନେଇ

ରାସୁଲୁଲ୍ଲାହ ﷺ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆମାର ଉପର ଏକବାର ଦରଦ ଶରୀଫ ପଡ଼େ,
ଆଜ୍ଞାହ ପାକ ତାର ଉପର ଦଶାଟି ରହମତ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ କରେନ ।” (ମୁସଲିମ ଶରୀଫ)

وَلَا يُكِلُّهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْتَرُ
 إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا
 يُزَكِّيْهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
 (ପାରା: ୩, ସୂରା: ଆଲେ ଇମରାନ, ଆୟାତ: ୧୧)

ଏବଂ ଆଜ୍ଞାହ ପାକ କିଯାମତେର ଦିନେ ନା ତାଦେର ସାଥେ କଥା ବଲବେନ, ନା ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରବେନ ଏବଂ ନା ତାଦେରକେ ପବିତ୍ର କରବେନ ଆର ତାଦେର ଜନ୍ୟ ର଱େଛେ ଯନ୍ତ୍ରଗୋଦାଯକ ଶାସ୍ତି ।”
(ତାଫସୀରେ ଖାସେନ, ୧ମ ଖତ, ୨୬୫ ପୃଷ୍ଠା)

ନୀଳ ଚକ୍ରବିଶିଷ୍ଟ ମୁନାଫିକ

ଆବଦୁଲ୍ଲାହ ବିନ ନବତଳ୍ (ନାମେର ଏକ) ମୁନାଫିକ (ଛିଲୋ), ଯେ ନବୀ କରୀମ, ରଉଫୁର ରହିମ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ଏର ଦରବାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥାକତୋ, ଆର ଏଖାନକାର ସବ କଥା صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ଇଲ୍ଲଦୀଦେର କାହେ ପାଚାର କରତ । ଏକଦା صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ତୁୟର ପୁରନ୍ତ୍ର ଏର ଦରବାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଛିଲେନ । صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଏକୁଣି ଏକଜନ ଲୋକ ଆସବେ, ଯାର ଅନ୍ତର ଖୁବହି ପାଷାଣ । ସେ ଦେଖେ ଶ୍ୟାତାନେର ଚୋଖେ । କିଛୁକଣ ପର ଆବଦୁଲ୍ଲାହ ବିନ ନବତଳ୍ ଏଲୋ । ତାର ଚୋଖଗୁଲୋ ଛିଲ ନୀଳ ।” ନବୀ କରୀମ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ତାକେ ବଲଲେନ: “ତୁମি ଆର ତୋମାର ସାଥୀରା ଆମାକେ ଗାଲି ଦାଓ କେନ?” ତଥନ ସେ କସମ ଖେଯେ ବଲଲ: ସେ ଏରାପ କରେ ନା । ସେ ତାର ସାଥୀଦେର ନିଯେ

ରାସୁଲୁହାହ ଇରଶାଦ କରେନ: “ତୋମରା ସେଥାନେଇ ଥାକ ଆମାର ଉପର ଦରକାଦେ ପାକ ପଡ଼, କେନନା ତୋମାଦେର ଦରକାଦେ ଆମାର ନିକଟ ପୌଛେ ଥାକେ ।” (ତାବାରାନୀ)

ଏଲୋ । ତାରାଓ କସମ କରଲ: ‘ଆମରା ଆପନାକେ ଗାଲି ଦେଇନି ।’ ଏହି ଘଟନାଯ ନିଚେର ଆୟାତଟି ନାଖିଲ ହୁଏ:

أَلَمْ تَرَ إِلَيَّ الَّذِينَ تَوَلُّوْا قَوْمًا
 غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَا هُمْ
 مِنْ كُفَّارٍ وَلَا مِنْهُمْ
 وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ
 يَعْلَمُونَ

(ପାରା: ୨୮, ସୂରା: ମୁଜାଦାଲା, ଆୟାତ: ୧୫)

କାନ୍ୟଳ ଈମାନ ଥେକେ ଅନୁବାଦ:
 “ଆପନି କି ତାଦେର ଦେଖେନନି
 ଯାରା ଏମନ ଲୋକଦେର ବନ୍ଧୁ
 ହେଁବେ ଯାଦେର ଉପର ଆଲ୍ଲାହର
 ଗଜବ ରହେଛେ? ତାରା ନା
 ତାଦେର ମଧ୍ୟ ଥେକେ, ନା
 ତାଦେର ମଧ୍ୟ ଥେକେ । ତାରା
 ବୁଝୋ-ଶୁଣେ ମିଥ୍ୟା ଶପଥ କରେ ।”
 (ଖାୟାଯିନ୍ଦୁଲ ଇରଫାନ)

ଜାହାନାମେ ନିଯେ ଯାଓଯାର ନିର୍ଦେଶ ହବେ

ବର୍ଣ୍ଣିତ ରହେଛେ: କିଯାମତେର ଦିନ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିକେ ଆଲ୍ଲାହ
 ପାକେର ଦରବାରେ ଆନା ହବେ । ଆଲ୍ଲାହ ପାକ ତାକେ ଜାହାନାମେ
 ନିଯେ ଯାଓଯାର ନିର୍ଦେଶ ଦିବେନ । ସେ ଆବେଦନ କରବେ: ହେ ଆଲ୍ଲାହ
 ପାକ! ଆମାକେ କୀ କାରଣେ ଜାହାନାମେ ନିଯେ ଯାଓଯା ହଚେ?
 ଇରଶାଦ ହବେ: ତୋମାକେ ଏ କାରଣେଇ ଜାହାନାମେ ପାଠାନୋ ହଚେ
 ଯେ, ତୁମ ନାମାୟ ପଡ଼ିତେ ଓଯାକ୍ତ ଶେଷ ହୟେ ଯାଓଯାର ପର, ଆର
 ଆମାର ନାମେ ମିଥ୍ୟା କସମ କରତେ । (ମୁକାଶକାତୁଲ କୁଲୁବ, ୧୮୯ ପୃଷ୍ଠା)

ରାସୁଲୁଲ୍ଲାହ ﷺ ଇରଶାଦ କରେନ: “କିଯାମତେ ଦିନ ଆମାର ନିକଟତମ ବ୍ୟକ୍ତି ସେଇ ହେ,
ଯେ ଦୁନିଆୟ ଆମାର ଉପର ଅଧିକହାରେ ଦରଦ ଶରୀଫ ପଡ଼ିବେ ।” (ତିରମିରୀ ଓ କାନ୍ୟଳ ଉମାଲ)

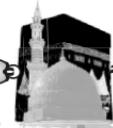
ମିଥ୍ୟା ଶପଥକାରୀ ବ୍ୟବସାୟୀର ଜନ୍ୟ ବେଦନାଦାୟକ ଶାନ୍ତି

ହ୍ୟରତ ସାଯିଦୁନା ଆବୁ ଯର ଗିଫାରୀ رضي الله عنه ହତେ
ବର୍ଣ୍ଣିତ: ଆଲ୍ଲାହ ପାକେର ପ୍ରିୟ ମାହରୁବ, ନବୀ କରୀମ, ରଉଫୁର
ରହୀମ **ଇରଶାଦ** କରେନ: “ତିନ ବ୍ୟକ୍ତି ଏମନ ଯେ,
ଆଲ୍ଲାହ ପାକ ତାଦେର ସାଥେ କଥା ବଲବେନ ନା, ତାଦେର ପ୍ରତି
କୃପାଦୃଷ୍ଟି ଦାନ କରବେନ ନା, ତାଦେର ପବିତ୍ରତା ଦାନ କରବେନ ନା,
ବରଂ ତାଦେର ଜନ୍ୟ ରଯେଛେ ବେଦନାଦାୟକ ଶାନ୍ତି ।” ତିନি رضي الله عنه
ବଲେଛେନ: ଆଲ୍ଲାହର ହାବୀବ **ଏ** କଥାଙ୍ଗଲୋ
ତିନବାର କରେ ଇରଶାଦ କରେନ । ଏରପର ଆମି ଆରଜ କରଲାମ:
ତାରା ତୋ (ତାହଲେ) ଧ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଓ ବରବାଦ ହୟେ ଗେଛେ । ତାରା
କାରା? ତିନି ଇରଶାଦ କରଲେନ: ୧. ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଲୁଙ୍ଗୀ ଦନ୍ତ ଓ
ଅହଂକାର ସହକାରେ ଝୁଲିଯେ ପରେ, ୨. ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପକାର କରେ
ଖୋଟା ଦେଯ ଆର ୩. ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ମିଥ୍ୟା କସମ ଖେଯେ ପଣ୍ୟ ବିକ୍ରି
କରେ । (ସହିହ ମୁସଲିମ, ୬୭ ପୃଷ୍ଠା, ହାଦୀସ: ୧୭୧ (୧୦୬))

ମିଥ୍ୟା କସମେର କାରଣେ ବରକତ ଉଠେ ଯାଇ

ଉତ୍କ ବର୍ଣ୍ଣା ଥେକେ ବିଶେଷ କରେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଭାଇଦେର
ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରା ଉଚିତ, ଯାରା ମିଥ୍ୟା କସମ ଖେଯେ ପଣ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ

ରାସୁଲ‌ଗ୍ଲାହ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଆମାର ଉପର ଅଧିକ ହାରେ ଦରଦେ ପାକ ପାଠ କରୋ, ନିଃସଦେହେ ଏଟା ତୋମାଦେର ଜନ୍ୟ ପବିତ୍ରତା ।” (ଆର ଇଯାଲା)

ବିକ୍ରି କରେନ, ପନ୍ୟେର ଦୋଷ-କ୍ରତ୍ତି ଗୋପନ କରେ ଖାରାପ ଓ ନଷ୍ଟ ପଣ୍ୟ ଚଢ଼ା ଦାମେ ବିକ୍ରି କରେ ଅଧିକ ମୁନାଫା ଅର୍ଜନ କରେ, ତାଦେର ଚିନ୍ତା-ଭାବନା କରା ଦରକାର ଯେ, ନବୀ କରୀମ صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ଇରଶାଦ କରେନ: “ମିଥ୍ୟା କସମେର ମାଧ୍ୟମେ ପଣ୍ୟ ବିକ୍ରି ହୁଯେ ଯାଇ, କିନ୍ତୁ ବରକତ ଉଠେ ଯାଇ ।” (କାନ୍ୟୁଲ ଉମଲ, ୧୬ ଖତ, ୨୯୭ ପୃଷ୍ଠା, ହାଦୀସ: ୪୬୩୭୬)

ଅନ୍ୟତ୍ର ଇରଶାଦ ହଛେ: “କସମ ପଣ୍ୟ ବିକ୍ରି କରିଯେ ଦେଇ, ଆର ବରକତ ଉଠିଯେ ଦେଇ ।”

(ବୁଝାରୀ ଶରୀଫ, ୨ୟ ଖତ, ୧୬ ପୃଷ୍ଠା, ହାଦୀସ: ୨୦୮୭)

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମୁଫାସ୍‌ସିର, ହାକିମୁଲ ଉମତ, ହୟରତ ମୁଫତି ଆହମଦ ଇଯାର ଖାନ୍ رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ ଉତ୍ତର ହାଦୀସଟିର ଟୀକାଯ ଲିଖେଛେନ: ବରକତ ଉଠେ ଯାଓୟା ମାନେ ଆଗାମୀତେ ବ୍ୟବସା ବନ୍ଧ ହୁଯେ ଯାଓୟା ଅଥବା ବ୍ୟବସାଯ ମନ୍ଦାଭାବ ଦେଖା ଦେଓୟା । ଅର୍ଥାତ୍ ଆପଣି ଯଦି ମିଥ୍ୟା କସମ ଖେଯେ ପ୍ରତାରଣାମୂଲକ ଅନ୍ୟକେ ତୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ କୋନ ପଣ୍ୟ ବିକ୍ରି କରେ ଥାକେନ, ସେ ହୟତ ଏକବାରଇ ପ୍ରତାରିତ ହବେ, ଦିତୀୟବାର କିନ୍ତୁ ଆର ଆସବେ ନା । କାଉକେ ଆସତେବେ ନା ଅଥବା ଯେ ଟାକାଟା ଆପଣି ତାର କାଛ ଥେକେ ହାତିଯେ ନିଯେଛେ ତାତେ ବରକତ ହବେ ନା । କାରଣ, ହାରାମ ଉପାର୍ଜନେ ବରକତ ନେଇ । (ମିରାତୁଲ ମାନାଜିହ, ୪୰ ଖତ, ୩୪୪ ପୃଷ୍ଠା)

ଶୁଭୋରେର ମତ ଲାଶ

ଦା'ଓସ୍ୟାତେ ଇସଲାମୀର ପ୍ରକାଶନା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମାକତାବାତୁଲ ମଦୀନା କର୍ତ୍ତ୍କ ପ୍ରକାଶିତ ୩୨ ପୃଷ୍ଠା ସମ୍ବଲିତ ‘କାଫନ ଚୋର’ ନାମକ ପୁସ୍ତିକାଯ ଉଲ୍ଲେଖ ରଯେଛେ: କୋନ ସମୟ ଖଲିଫା ଆବଦୁଲ ମଲିକେର କାହେ ଭିତ-ଶକ୍ତି ଅବଶ୍ୟାଯ ଏକ କାଫନ ଚୋର ଏସେ ବଲଲ: ଜାହାପନା! ଆମ ଏକଜନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁନାହ୍ଗାର ସ୍ଵକ୍ଷିଳି । ଆମି ଜାନତେ ଚାହି ଯେ, ଆମାର ଗୁନାହ ମାଫ ହୋଇଥାର କୋନ ରାସ୍ତା ଆଛେ କି? ଖଲିଫା ବଲଲେନ: ତୋମାର ଗୁନାହ କି ଆସମାନ-ଜମିନ ଥେକେଓ ବଡ଼? ସେ ବଲଲ: ବଡ଼ । ଖଲିଫା ବଲଲେନ: ତୋମାର ଗୁନାହ କି ଲାଓହ ଓ କଲମ ଥେକେଓ ବଡ଼? ସେ ବଲଲ: ବଡ଼ । ଖଲିଫା ଜିଜ୍ଞାସା କରଲେନ: ତୋମାର ଗୁନାହ କି ଆରଶ ଓ କୁରଛି ଥେକେଓ ବଡ଼? ଜବାବ ଦିଲ: ବଡ଼ । ଖଲିଫା ଏବାର ବଲଲେନ: ଭାଇ! ତୋମାର ଗୁନାହ ତୋ ଆଲ୍ଲାହ ପାକେର ରହମତ ଥେକେ ଅବଶ୍ୟାଇ ବଡ଼ ହବେ ନା? ଏ କଥା ଶୋନାର ସାଥେ ସାଥେ ଲୋକଟିର ହଦ୍ୟେର ପୂଣ୍ଡିଭୂତ ବାଧଭାଙ୍ଗ ଜୋଯାର ଚୋଖେର ପାନି ହୟେ ଅନର୍ଗଲ ଧାରାଯ ବାରତେ ଆରମ୍ଭ କରଲ । ସେ ଅବୋର ନୟନେ କାନ୍ଦା କରତେ ଲାଗଲୋ, ଖଲିଫା ବଲଲେନ: ଏବାର ଏକଟୁ ଜାନତେ ପାରି କି ତୋମାର ଗୁନାହଟି କୀ? ପ୍ରଶ୍ନେର ଜବାବେ ସେ ବଲଲ:

ରାସୁଲୁଲ୍ଲାହ ଇରଶାଦ କରେନ: “ଯେ ସ୍ୱକ୍ଷି ଆମାର ଉପର ଦରନ ଶରୀଫ ପାଠ କରା
ଭୁଲେ ଗେଲ, ସେ ଜାହାତେ ରାସ୍ତା ଭୁଲେ ଗେଲ ।” (ତାବାରାନୀ)

ହଜୁର ! ଆପନାକେ ବଲତେ ଆମାର ବଡ଼ ଲଜ୍ଜାବୋଧ ହଚ୍ଛେ । ତବୁ ବଲଛି, ଏତେ କରେ ହୟତ ଆମାର ତାଓବା କରାର କୋନ ଏକଟା ବିହିତ ହୟେ ଯାବେ । ଏହି ବଲେ ସେ ତାର ଅବାକ କରା ଘଟନା ବଲତେ ଆରମ୍ଭ କରଲ । ବଲଲ: ଜାହାଂପନା ! ଆମି ହଚ୍ଛି ଏକଜନ କାଫନ ଢୋର । ଆଜ ରାତ ଆମି ପାଂଚଟି କବର ହତେ ଶିକ୍ଷା ଅର୍ଜନ କରେଛି । ଅତଃପର ଲୋକଟି ପାଂଚଟି କବରେର ଶିକ୍ଷାମୂଳକ ଅବସ୍ଥାର କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କରଲ । ଏକଟି କବରେର ଅବସ୍ଥାର କଥା ବଲତେ ଗିଯେ ସେ ଜାନାଲ, କାଫନ ଚୁରି କରାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆମି ସେଇ କବରଟି ଖନନ କରଲାମ, ଦେଖତେ ପେଲାମ ହଦୟ-ବିଦାରକ ଏକ ଦୃଶ୍ୟ । ଦେଖଲାମ, ମୃତ ସ୍ୱକ୍ଷିର ଚେହାରାଟି ଶୁଯୋରେର ମୁଖେର ମତୋ ହୟେ ଗେଛେ । ଆର ସେ ଛିଲ ଗଲାଯ ଶିକଳବନ୍ଦ । ଅନୁଶ୍ୟ ଥେକେ ଆଓୟାଜ ଶୁନତେ ପେଲାମ, ଏ ମିଥ୍ୟା କସମ କରତ ଆର ହାରାମ ଉପାଯେ ଉପାର୍ଜନ କରତ । (ତାଜକିରାତୁଳ ଓୟାଯେଜିନ, ୬୧୨ ପୃଷ୍ଠା)

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيد المرسلين أبا عبد الله العزىز باشا بن الحسن عليهما السلام

হাদীসে কুদসী

“আল্লাহ পাক আত্মীয়তার
সম্পর্ককে ইরশাদ করলেন: যে
তোমাকে জুড়বে আমিও তাকে
জুড়বো, যে তোমাকে ছিন্ন করবে
আমিও তাকে ছিন্ন করব।”

(বুখারী, কিতাবুল আদব, ৪/৯৮ , হাদীস: ৫৯৮৮)

মাকতাবাতুল মদীনার বিভিন্ন শাখা

হেচ অফিস : গোলপাহাড় মোড়, ৩, আর. সিজুর মোড়, পাঞ্চলাইশ, ঢাটিহাম। মোবাইল: ০১৭১৪১১২৭২৬
ফরাহানে মদীনা জামে মসজিদ, জনপথ মোড়, সায়েন্স একাডেমি, ঢাকা। মোবাইল: ০১৯২০০৭৮৫১৭
কে. এম. ভবন, বিটীয়া তলা, ১১ আন্দরকিল্যা, ঢাটিহাম। মোবাইল ও বিকলশ নং: ০১৮৪৪৪০৫৮৯
E-mail: bdmktabatulmadina26@gmail.com, bdtarajim@gmail.com, Web: www.dawateislami.net